

A Kezer Milósa indítványozta ügely verseny, vállalkozók hiányánál fogva elmaradt.

Láttuk tehát és lényegleg meggyőződünk: miként csak is jó akarat kell és határozott kitartás, mindenütt keresztül vihetni a szőpet és jót. —

Ha gazdasági egyetünk volna, sokkal könnyebben menne minden, szellemi és társadalmi, ipar és gazdaság, kereskedelem és pénz viszonyaink akadályai könnyebben lennének e hátríthatók. —

Hogy azonban nincs, az nem a mi hibánk, feleljen érte a közvéleménynek az, a ki az ok. —

Mig azonban az is megérkezik, s a vis és nequitia hatalmát egyensúlyozná a törvényesség és alkotmányosság, ragadjuk meg az alkalmat és találjunk módot a társadalmi gyülekezéshez a löverseny állandósítása által. —

Gróf Forgács Kálmán ezen kezdeményezés által érdemet vívott ki, s azt a verseny fenntartása által örökítendi. —

Még az egyes fogadásokat kellene meg említenem; ezt azonban felhagyom azon toll és közlöny számára mely e tekintetben illetékesen nyilatkozhat. Sz. ö.

Csatatéri tudósítások.

Folytatván csatatéri tudósításunkat, a lapunkban már közölt események folytonos figyelemben tartását ajánljuk; lapunk szűk tere nem engedvén, hogy ismétlésekkel kezdjük a napi események folytatását

Ejszaki csatater.

Carlsruheból jelentik, hogy Ausztria és szövetségesei felszólították Badent a Poroszország elleni actiora, — és különben a hercegség felosztásával fenyegették. Baden megtagadta a Poroszország elleni működésben való részvételt. — Poroszország pedig felszólította a mozgósítás ellen szavazott államokat a Bundból leendő kilépésre. Már Oldenburg és Lippe-Detmold követői bejelentették az általuk képviselt államok kilépését, mi ellen a frankfurti Bund tiltakozott. —

Jun. 21-ki táviratok szerint a poroszok azon fenyegetéssel, hogy összelődözik Pirna városát, kényszeríték annak lakosait, hogy az Elbe innenső partján levő hajókat a tulpartra szállítsák. Azután hajóhidat vertek a folyón és sok lovat s szekeret requirálván készületeket tettek, hogy tengelyen szállíthassanak jelentékeny haderőt Csehországba. — A Pirnából Bodenbachba menekült szászok beszéde szerint, mely elfoglalta Pirnát a porosz, ott azonnal újonczozni kezdett; későbbi értesítésekből azonban a jön ki, hogy a besorozás csak a szabadságosokra és tartalékosokra terjesztetett ki. — Pirna elfoglalásával egy időben Warsdorfb is 25 porosz dsidás vonult be. — Ezt követő éjjel Weiherben és Märzdorfban a tűzárak szelrebbantattak, az alagutak eltörölözöltek. — Ez időben az Elbe átjáratait Csehországgal szembeállították a poroszok. — Lilienstein és Königstein megvizsgálták és a „Bohemia“ távirata szerint Nollendorf irányába ágyudorgéseket lehetett hallani; a mikor is a nollendorfi magaslatokat csakugyan állították a poroszok. — A „Presse“-hez Troppauból érkezett magány közlemény szerint 20-án Klein-Hossicznál 2 osztrák huszár találkoztott 7 porosz dsidással és a poroszok huzták a rövidet. Egy dsidás halva maradt s lovát elfogták. Az egyik huszár balhóna alatt kapott könnyű lövést. — Krakkói jun. 21-ki távirat szerint mielőtt Koeselbe indultak volna, Mislovicz és Kattovicz között felzakgatták a sineket a poroszok. — Friedeck távirat szerint jun. 21-én éjjel egy porosz dsidás osztrák meglátnia az oderbergi indóházat és a vasuti s táviratú eszközöket részben megsemmisítette, részben pedig elvitte. — Jun. 22. az éjszaki vaspálya gabliniczi viaductját (Petrovics és Pruchna

között) bombázták a poroszok, az Oderberg és Pruchna vasuti állomásokat folyvást megszállva tartván. — Prágai jun. 22-ki tudósítás szerint Bodénbachot elhagyták az osztrák vám-, posta-, rendőr- és táviró hivatalnokok s irodáikkal Prágába mentek. Mäckern, Thürmchen és Schneeburg között porosz előrsök állanak. Papperts mellett (Teplicz közelében) a lánchidat felvették és Plauen városát odahagyták a poroszok. — Morva — osraui távirat szerint 22-én lödöztek össze a poroszok az ostraviczi hidat. Azon éjjel Warnsdorfba 48 porosz zold huszár vonult be. — Prágai távirat szerint junius 21-én Freivaldau mellett, őriparati összehúzkodás folytán négy porosz elesett; — a böhm és-trobbaui táviró pedig 22-ére teszi az ottani összehúzkodást, négy porosz elfogatását említve; — a junius 23-iki prágai távirat pedig Freivaldaunak és hirszerent Teplicznek is poroszok általi megszállását és egyszersmind Éjszak-Csehországból menekültek Prágába tódulását tudatja; a hol is nepomuki sz. János ezüst síremlékét szétszedték és becsomagolták, készen tartva a Bécsbe küldésre. A káptalan kinese szintén be van csomagolva. — Junius 24-ki prágai távirat szerint a poroszok 6—8000 főnyi létszámban Warnsdorf felé, s 1500 az Niemes felé nyomultak Haida, Zwikkau, Gablenz, Gabel, Böhmisch-Kamnicz, Reichenberg, Böhmisch-Leipa, Schlukkenau a poroszok által jelentékeny haderővel megszálltatott és sarczoltatott. — Krakkói 24-ki távirat szerint Osvieczimét két zászlóalj porosz gyalogság és két osztrák lovasság meglátnia, azon 8 halott és több sebesültből álló veszteség után visszavonultak. — Több helyről is emlitenek a táviratok jelentéktelen előrsi csatározást, a poroszok veszteségével. —

Nyugoti csatater.

Junius 17-én este, Manteuffel altábornagy hivatalos jelentése szerint, a 25. sz. rajnai gyalogsági ezred zászlóalja, mintegy százötven embert visszahagyván Harburgban, ágyunaszádokon Stade ellen expedítorra válaokozott és 18-án reggeli 1 órakor szárazra lépve, a város ellen nyomult. A matrózok által hozott törő eszközök segítségével betörték az erőd elzárt kapuját s először is Cranach alezredes tört be zászlóalja élén, — ki is a hannoveriakat fegyverletelre szólítván, az osztrágyvezénylő tiszt ellenükbe támadásra szoronyt szegzetelt; — a porosz katonák pedig 10 lépésnyi távoból rájuk tüzeltek, egy házból a tüzelés visszazonoztatván. — Erre egy hannoverai törzstiszt a tüzelés beállítását kérte, állítván, hogy a hannoverai csapatoknak nincs parancsuk magukat védelmezni s hajlandók capitulálni. A capitulatio megkötöttet, mely szerint a várórség minden tisztje katonai diszszel s fegyverzetel elvonulhatott és a legénység fegyverét lerakva haza küldetett. — Elfoglalhatott itt 21 vontosövű ágyú, 8 vetágyú, 6 mozsárgyú, számos különféle ágyú, 14,000 új vontosövű fegyver, 2000 mázsa lőpor, aránylagos munitio és számos hadi készlet. — Junius 21-iki frankfurti távirat szerint a poroszok a Rajna mentében fellelő indult vasutvonatokat Bingerbrüch mellett visszatartották. — Egy coburgi zászlóalj, a porosz vértés egyenruhába öltözött coburgi Ernő herceg által vezérelve 19-én Gothába bevonult. — A hannoverai hadserg Eisenach felé indulva igyekszik a poroszok keresztül utat törni. — Eisenachból távirják a porosz lapoknak, hogy Vilmos hannau herceget, a hesseni fejedelem fiát, a poroszok elfogták. Harburgban a poroszok 12,000 tallér sarczot vetettek. — Kreissenél a hannoverai utászok visszavetették a porosz előrsöket. — Kasselt megszállván, Vilhelmshöhebe, a fejedelem jellegi tartózkodása helyére vonultak a poroszok; hol is a fejedelemmel, mint hadi fogolylyal bíának — a frankfurti jun. 22-iki távirat szerint. — A „Moniteur“ junius 22-ki számában a, a hannoverai hadsereg meiningeni

területre érkezett s különböző porosz hadtestek elől megmenekülését írja.

Déli csatater.

Albrecht főhercegnek, f. hó 20-án déli 1 órakor, kezehez érkezett hadüzenet Olaszország részéről az ellenségeskedések megkezdését három napra szabta. — A tartományi főparancsnokság f. hó 21-én közzétett kiáltványa ostromállapotba helyezte a lombard-velencei királyságot, Dél-Tirolt és a triesti helytartóság területét és Fiumét. F. hó 21. délelőtt, Judicriában a passo bruffone szoros mellett, szabad csapatok által meglátnia a trienti hadcsapat tábori őrsége és lövések váltottak. — A veronai főhadiszállásról jun. 20-ról írják a „Wien Abendpost“-nak, hogy Franciaországban keresztül Pontallieron át tomérdek porosz fegyver szállítatik Lombardiába, a fegyverekkel még kellően el nem látott szabad csapatok fellegyverzésére, kik Bresciából a Garda tó felé nyomulnak. — Ujabb tudósítások szerint junius 23-án kezdették meg az olaszok az actiot, Ausztriának a várnégyszög közti hadtömegei ellen, a Mincio és Po vonalon. A Mincion három hadoszlopban mentek keresztül. — Albrecht főherceg tábornagy jun. 24-én Sonnanál meglátnia a Victor Emanuel által vezényelt hadoszlopokat, — és miután Monteventot és Custozzát rohammal bevette, a vleggioi magaslatig és Villafraucig nyomta az olaszokat. Több ágyú s 2000 fogoly jutott az osztrákok kezébe. Több olasz tábornok s köztük Amadeo herceg is megsebesült. Az osztrákok vesztesége sem jelentékeny a csatajelentés szerint. A bécsi hivatalos távsürgöny szerint, még 24-én visszamentek az olaszok a Mincion túl. — A Pón is több ponton és jelentékeny haderővel. Polessellan alul, 23-án törték át az olaszok. Az osztrák előrsök ellentállás nélkül visszavonultak. — A Curtatone vonalon működő olaszok figyelő csapata ellen Mantuából kirontott az őrség s visszaverte és több foglyot ejtett, Albrecht főherceg 25-én kelt hadjelentése szerint. — Jun. 25-ki bécsi távsürgöny szerint a déltiróli határszélen, az előrsök azon éjjel egy ellenséges hadoszlop által riasztattak fel, egy fél dandár állván az ellenségből a határon, azt át is léptek. —

Unghból, junius 22.

Betegek vagyunk testben, lélekben, — de nem is csoda — beteg maga az idő is, váltó-lázban szenved, egyszer dermesztő hideg, máskor tikkasztó hőség ervaasztja a tavasz virágait, a jövő reményét tán azért, hogy északra a barbarismus seregei, nyugotról pedig az olasz veres ingesek fújják a szelet; — 1789-től beteg egész Europa, s tán most utolsó crisisében vajudik, mer valamint a beteg testben, úgy a vén Európában is hol itt hol amott, de mindig kútnok a mérges fakadványok, melyeket aztán a schlandrián orvosok tüzes vassal kúrálják, a helyett, hogy természetes lefolyást engednének a betegnek s azt radicaliter gyógyítának meg; — pedig a betegnek csak az elzárt levegő, korlátolt mozgás, gyomort s vért rontó különböző decoctumok, keserű labdaosok s altató porok okozzák tehetlen elgyengülését, kellemlen-emelygéseit, látát, kiütéseit; tehát épen a vélt gyógyszer okozza a betegséget, holott annak csak az alkotmányosság tiszta vizét, friss léget, szabad mozgást engednének minden zagyalvát, érvágás s piécza nélkül biztosan kigyógyulna, s kigyógyult volna már régen, — hiába! sokszor a sok orvos közt hal el a beteg — s ki tudja a sok bepókálódott agyu doctor között nem sülyed-e oda Europa, hova sülyedt egymást felváltva Afrika, Ázsia, midőn a műveltség magas fokát érte, mindannyiszor beállottak a népvándorlások, ott hagyva a művészi obeliskeket, a megszentelt mumiákat,

TÁRCSA.

A várt leány várat nyer.

(Harmadik pályamű.)

(Vége.)

IV.

Öröm és keserv.

Az idő sebesen haladt, a kinos boldog éj óta egy év törlődött le az idő redős homlokáról.

Tihany olyan volt, mint egykor, de nem volt olyan a pompás angol kert. Az szebben virult, szebben mosolygott, mert egyetlen anyala is vidámbb és bájosabb volt. —

Margit egészen boldognak érzé magát. A hosszan elfojtott érzelmek mindinkább kitörtek, mint kikeletkor a falevelek és virágok. A várakozás kezdte maga után vonni a boldogságot; a gyermekévek rég elmúltak; érett szív valódi boldogságot óhajtott. Gyakran visszagondolt Olgára, és fájt szívének a gyalázat, de egy évi távollét bebeszélte a sebet. Az idő meggyógyított mindent.

Idő, idő! te megvénült orvos, mily jó vagy te! elfeledteted a szivekkel a szenvedést, el a boldogságot. Csak egyet nem akarsz elfeledtetni: az átkot.

Az egész vidék hallgatott a multakról, csak az átok jutott olykor eszébe egy-egy istenfélő jámbornak.

Ere gyakran Margit is vissza emlékezik, és azzal vigasztalta lelkét, hogy az csak egy hüszült kebel szüleménye, s így testvérét utol nem éri. Hajl! pedig de hogy nem érte! Meghallgatá isten a sórtelt atyát, és iszonyu haragját kiterjeszté a könnyelműre. És az szenvedett, elhagyva lenézette mindenkitől. —

A virág nem oly illatos, mint a minő szép. — Dezső sem volt oly jó, oly szelid, mint ígötte egykor.

Mig Olga hozománya a huszezer forint tartott, az élet boldogság volt mindkettőnek. A főváros kielégítő fényűzési vágyukat. — A menyegzőt megülni feleslegesnek tarták, „rá érnék“! biztatgatták egymást. — Nyolcz hó lefolyta után alig volt már 500 forint összes vagyónuk. Dezső észre véve a veszélyt s egy reggelen vasutra ülven megszállott, Olgának e szavakat hagyva hátra: „Tündér álom volt az egész! Isten veled! Páris szebb jövőkkel kecsegtet.“ —

A gyöngé nőnek nem maradt egyébb hátra a szenvedés és kétségbeesésnél, de ezt nem teheté, szíve alatt igen gyakran nem ismert fájdalmakat érzett. — Szegény! már rég anya volt!

— Mily örömet halnék meg magam, sohajtott fel gyakran, de nem lehet! mert anélkül, hogy gyermek gyilkos ne legyenek, meg nem halhatok. Szeretném kiszakítani szívemet, miért érzelt miért szeretett? Most nem környezne halál veríték; de rettegek az itéletől. Isten! bocsásd meg gondolatimat, hisz csak merengés minden vágyom. Igen! én élni akarok, élni míg gyermekemet nem látom. Oh! csak atya ne jutna eszembe, ki felkorbársolja minden gyüleletemet. Kinek emléke gyalázat a multra, és kin a jövődre. —

Ily gondolatok közt a szenvedés nyomor kezdé k rnyezni, mely lesújtá végkép a gyöngé nőt. A pénz elfogyott munkálni gyenge és tehetetlen volt, — mások kegyére kellett szorulnia, ha születendő gyermekeért életét továbbra is fennakarú tartani.

Sokszor napokig éheztek, egykor gazdag selymekkel fedett szép leher lány testét most elviselt rongyok takarták.

A szép aranyhaj, a mosolygó ibolya szemek, a rózsás tündér arczok elenyésztek mind, mint a virág és levél késő ősszel. Haja aranszínü maradt, de nem tündöklött, nem ragyogott mint régen. — Szemei ibolyák valának, de hervadt ibolyák. Elmúltak az arczok rózsái, elmúlt elenyésztek minden, csak a szív telt meg sujtóbb

lajdalmakkal, — csak a kebel fuldoklott elviselhetetlen keservektől. Elszakadt a boldogság a szívtől, mert nem volt rózsalánc, mely ötlet szorosan egymáshoz fuzze. — Elment, eltávozott a csábító örökre.

(Isten! ha szereted azon gyöngéd nemet, melyet az emberiség fentartásául nekünk teremtél, — bocsásd meg kegyesen e gyöngé hölgy vétkeit! nem romlás elvetemülés az, mi lelkét beszennyezé, — a szerlem csábjátékai ringatták el, töled jött, te bocsásd meg azt! s ha feloldozád szenvedő szolgálodat, terjeszd ki bosszus haragodat a csábítóra, hogy rém legyen előte az élet, mind addig, míg a poklok elnem ragadják alkotott testéből önkézüleg kiűzött lelkét!)

A mit a főváros meglátnia a szerencsétlen elhagyott nőtől, megadta azt a szerény kis város forrón szerettelt nővéreinek. Mennél többet szenvedett Olga, annál inkább közeledék Margit a valódi boldogság édené felé.

Ha gyönyörű kertjében elandalgott jó Arthurjával, sokszor eszébe jutott Olga, és úgy sirt úgy zokogott, szegény boldogtalánról. Nem tudta hol van, s merre tévedez. Megkérdezt minden növényt, minden virágot, nem sugta-e meg nekik az enyelgő lágyzellő testvérkéje hollétét; de az csak nem szóltak, csak mosolygás, csak illatár felel a mézes kelyhekből.

Az órák, napok hamar röppentek, hogy súlyosabbá tegyék a nyomort s edesebbé a boldogságot. — Az idő nem várt, röptében magával vitt mindent. —

Tihanyban mindig többet beszéltek a leendő boldog párról, mindig többen örültek a közelgő menyegzőnek.

Arthur Margitért és Margit Arthurért égett, minden gondolatok megegyezett, — minden vágyok egy volt. Hat évi hosszu várakozás után a boldogságnak kellett bekövetkeznie.

Szépen ragyogott a delelőre készülő nap gazdagon hintve aransugárait a tihanyi szent kolostor báműlt

a világ hét csodáját — a paradicsomot magát, s mint méhraj tolongtak be a még gyéren népesült Európába, beékelvén magokat a dús rónákra idegen népek közé, elhozván magokkal a tudomány és művészet csekély rom maradványait, cseréltek hazát és vallást — s ki nem látja, hogy most épen úgy vándorol a nép a fiatal Amerikába, hol tisztább a lég, egészségesebb az éghajlat, szabadabb az ember, boldogabb az élet; — csak a magyar az, ki egy kis jobblétért nem bírja elhagyni hazáját, mint a háladalán gyermek betegségeben sínlődő anyját, s ha tudomány-szomj, tapasztalás vonzza, vagy kényszer bolyongni készletli idegen tájakon, meglepi a hon fájdalom, visszavágyik az anyakebelre, megnyugodni az ősből sirhantján, összevegyülni azok poraival, s együtt álmolni velök az öröklet álmát; — most is hány testvérünk sóhaja száll a haza légében, hozván forró vágyat, udvözlő csókokat a hon maradt kedvesek részére! — hány zengi a költővel

Messze jártam másutt is volt jó dolgom,
Hej de szívem csak azt mondja: jobb otthon!

Mi valóban valami elátkozott nép vagyunk, mint Prometheus a sziklához lánczolva, mely mindig önmagától megújító testével táplálja a ragadozó sasokat — a világ, a természet minden kigondolható csapásait átéljük már, a pokol minden eszközeit elhasználta szivósságunk kipróbálásában — a türelemből csak mi adhatunk leccskéket a többi népeknek, s még ez mind nem elég a végzet kielégíthetlen vágyának! most már meteorokban menyköveket szór ránk a hősz szellem meg nem ejthetésünk boszujában, s mi még mindig állunk mint a szikla, mely egykedvűen nézi a vizek lefolyását, s várjuk míg megdő a türelem rózsája. várjuk azon boldog kort, melyről mondák egykor: extra Hungariam non est vita, si est vita non est ita.

De félre e melancholikus gondolatokkal — csak meglátszik rajtok a betegség! — a betegek ábrándoznak, s jó még, ha kétségbe nem esnek, mi csak kikúráljuk önmagunkat, nem szorulunk idegen pápaszemes doctorokra, nem is megyünk idegen országbeli fürdőbe, midőn az a szer, mely betegségeinket kúrálja, itthon van saját házi szertárunkban, ezt ajánljuk mindazoknak, kik idegen fürdőkbe költik hazai jövedelmeiket, s hoznak onnét betegséget, üres erszényvel, üres szívet haza. — Mi bőrnöket som változtatjuk meg mint sok felkent szellemű Álmos ivadéka, ki nem tűrheti e melegségben beteg testén a szűk magyar nadrágot, bugyogóba dugja podegrás aszott ikráit, s asszonyos topánba a hazafisáért kényelmeskedve lógázó, s legfeljebb alázatos csoszogásokra hivatott lábait, — már az ilyenek igazán halálos betegek lehetnek! mi már csak ősi magyar ruhánkban várjuk be a javulást, az életet, vagy halált, úgy látszik, hogy így hamarabb kiálljuk a crisis-t.

Városunk a monopolok martaléka. nem csak dohány, bor és pálinka, hanem egyéb életnevelőnk is kisebb nagyobb mértékben monopolisáltak, a cseresnye még a városon kívül megy át a kofa kezébe, első kézből alig vehetünk valamit az üzérkedő haszonlesés miatt. — hallomás szerint a városi szabad kocsmákat is az itlen monopolisáló regale-bőrök akarják önkeztük alá kapartítani, hogy határtalan urai legyenek, a mulató és szomjas városi közönség egyébként is üresre megmonopolisált erszényének — reméljük azonban, hogy a városi hatóság megóvja ezen csapástól a lakosokat.

Tomor barátunk családját nagy csapás érte, egyetlen fiacskáját ragadta el a halál, — hasonló sors érte Spéry Lipót barátunkat is, vigasztalja meg őket az isten határtalan bőkezűségével.

A helybeli káptalan is csapás érte, a napokban Ladisinszky kanonokot kísértük, holnap pedig Zombory

prépostot kísérendjük az örök nyugalomra — nyugodjanak békével — mi pedig éljünk békében. a. r.

Ujdonságok.

— Az országgyűlést elnapoldó kir. leirat — mint a Pesti Napló írja — már leérkezett Pestre s e szerint tegnap lett volna az utolsó országos ülés. —

* A kassa-oderbergi vasút iránti alkudozások a cs. kereskedelmi és pénzügyminiszterium, valamint e vonal vállalkozói, a brüsseli Riche testvérek között, bécsi hírek szerint be vannak fejezve. E szerint a kamatbiztosítás 2,450,000 frtól 2,700,000 frtra lett emelve; vasanyagot és gépeket külföldről is szabad szállítani; az állami biztosíték nem csak az egész vonalnak, hanem bizonyos egyes részeinek kiépítése után is lép már életbe. Az ez értelemben megváltoztatott engedményezési okmány egyik legközelebbi minisztertanácsban lesz határozattá emelve és azután szentesítés végett ő felsége elé terjesztve.

* A kassai polgári lövöldésben f. hó 24-én tartott czéllövészet alkalmával legjobb lövést tettek: Ambrus Lajos és Hegedűs István.

* Az eperjesi lövöldésben június 24. legjobb és 1-ső díjjal jutalmazott 5-ik körlovést Goldschmidt, második díjjal jutalmazott 4-ik körlovést Kosch Frigyes és 3-ik díjjal jutalmazott 4-ik körlovést Honner József tett.

* A Nagy-Sárosi múzeum épülete ma (jun. 25.) reggel 4 órakor belső részében, állítólag a gépezet által kigyuladván — a liszt-készlet egy részének megmentése mellett — minden egyéb belső szervezete a lángok martaléka lett, déli 12 órakor már csak a négy fal állott. A n.-sárosi lakosokat ez alkalommal több helyütt fenyegette a vész, de a segédkezőknek Podhorányi Bálint szolgabíró ur által czélszerűen történt vezényeltetése által a közönségre más baj és kár nem háromlott. A városból is küldetett segítség, csak az kár hogy későn érkezett a takarékpénztár tulajdon felekedőjével Kolb Sándor rendőr-örrmester a vész helyére.

* Ungvárról írja t. levelezőnk: „Latabár szintársulata közmegelegedésre működik városunkban, tagjai tehetségesek és szorgalmasak. Nem a hajdani kocsmahősök csoportja ez, hanem becsülettudó művészek társulata. Kár, hogy a dísmát nagyon is mellőzik; egyebként ezen mellőzés azzal indokolható: hogy Latabárnak ez idő szerint — egyet kettőt kivéve — csakis az operettek van személyzete. Sajnáljuk, hogy a bemeneti díj szokatlan felemelésével a szegényebb családok és iparos osztály kizárva a színházból, de hiába, őket is nyomja az agio mint minket.“

— A dohánymonopolium összes jövedelme mult évben 54,374,148 frtra rugott, 1,131,000 frtra vagyis 2%-kal kevesebb, mint az 1864-ki évben. E csekélyebb jövedelem a szivni való dohány és helyi földi szivar csekélyebb keletétől származik. Szivni való dohányból ugyanis

30,725 mázsával, szivarból 12,000,000-val kevesebbet fogyasztottak tavaly. A legnagyobb csökkenés Magyar-Hervátországban és Galiciában mutatkozik. Emelkedettebb fogyasztást csak Alsó-Ausztriában, Sileziában, Csehországban, Salzburgban és Bukovinában tapasztaltak.

* Rothschild és a — biblia. A bankárok királya szegényebb hitsorsosait, különösen az üzlettel foglalkozókat és a pénzváltókat gyakran segítézeni szokta „keresztényi“ perczentek mellett. De csak ha rendben áll a szénájok, nem pedig ha szorul a kapczájok. Egyszer az utóbbiak egyike látogatta meg, s keservesen könyörgött kölcsönért. „Nem adok“ felelé határozottan a bankár és báró egy személyben, s bármit rimázkodott a folyamodó, mindig e zord szavakat nyere válaszul. „De hiszen ön gyakran segített bennünket,“ jegyezte meg kifakadva. — „Igaz.“ „Sőt néhány nap előtt is kölcsönzött még!“ „Az is igaz.“ „S — most — most miért nem akar segíteni?“ „Azért barátom, mert a zaidó törvény tiltja a haldoklóknak pénz kölcsönözni, felelé mosolyogva Rothschild. Vajjon a rabbinusok korrektnek találják-e a sz. irás ilyen értelmzését?

— Az előfizetések ideje e hó végével lejárván, tisztelettel felkérjük lapunk érdemes pártfogóit: hogy az előfizetést e hó végeig megújítani sziveskedjenek.

Egyveleg.

Római rabszolgák lakhelye.

— Hadrian császár nyaralójának római, Tivoli közelében, tanuságot tesznek mily kevésre becsülték a rómaiak rabszolgáikat. Ezen utóbbiak lakai erős vastag falakból állottak, csupán egy nyílás vagy ajtóval, és a bejárat alatt szelelő lyukfélekkel ellátva. Néha a föld színéhez közel is nyílások voltak, melyek ama szelelő lyukfélekkel roppant légáradást idéztek elő, minek következtében a rabszolgák korai halál áldozataivá lőnek. Azonban e nyílásokon sem szolgált a világosság az épületbe.

Ezen roppant, négy szögletes tornyok hat, hét lábnyi magas kunyhókra voltak felosztva, melyekbe az ember létrán juthatott. Ezen rekeszek közt sínlelték, össze-vissza hányva, Hadrian császár rabszolgái, szám szerint tízezer körül. Nap lenyugtával a katonák, csengetyűvel adva jelt, tereltek be oda a rabszolgákat, rájuk zárva a nehéz vasajtót, mely azután csak reggel nyitattott ismét ki.

Igaz, hogy a középkori személyrabok állapota, hatalommal visszaélés, s hogy sorsuk nyomorúságos vala; de mind különbség az ő létük s a hajdankori rabszolgák között és mily roppant erkölcsi haladás a jobbágyaság és rabszolgaság között.

— Valaki egykor azt kérdé Bayard lovagtól, hogy miféle javakat szeretne leginkább hagyni szeretett gyermekeinek?

„Erényt és bölcsességet,“ válaszolt a lovag. Ezen gazdagságok teljesen biztosak eső, szelek, zivatar és bármiféle államzavarok ellen. K. A.

ablakaira és csillogó fénye boldogsággal mosolygott a magasas oszlop előtt szencsés ifju pár felé.

Két ártatlan szív rebegé ott a felbomolhatatlan esküt, mely boldogságuknak szakadatlan gyöngy-láncza legyen.

Künn a templom előtt összecsoportosult koldus sereg imádkozék kérve az eget urát küldjön szent áldást az ártatlan frigyre, hogy boldogságukból nekik is nyujthasson valamit az ifju házaspár.

Nyugalmasan könyörögtek; mindenki csak önmagával törődve, alig vevé észre egyik a másikat. — egyszerre jöttek, egyszerre várnak valami alamizsnát is.

Hirtelen a nyugalom oszladozék, a csoport zsi-bongni kezdett; — „Megint valaki!“ „Elmaradhatott volna!“ — „Talán nem elegendő vagyunk?“ szölköztek egymáshoz irigy nyugtalansággal, remegve, hogy nem mindenkinek jut könyörödomány.

A templom felé egy dult vonásu elrongyolt ifju nő közeledék, kezén kisdud csecsemővel. Arca halvány volt, mint a felkelő méla hold, zilált fürtei gondatlanul hulladózta szét, szeméi lankadtak, arca szenvedő és kétségbeesett vala.

Megérkezve egy-egy kínos tekintetet vetett szunnyadó szép gyermekére s meg-meg csókolva olykor keservesen nyögdecselé az elmenők után a remény teljes „könyörüljenek“ szót.

Azok meg nem hallották, nem akarták hallani a szenvedőt, meglágták az e.deklést, csak a melengető nap ragyogott jótékonyabban.

— Ragyogj, mosolyogj ifju sugár felém, sohajtott fel, rongyaim úgy sem melegítik eléggé szenvedő testemet, — csak addig ragyogj, míg megvonhatom valahol magamat. Lelkem nagyon beteg, gyöngye testem iszonyuan szenved, ragyogj élelken, mosolyogj vigasztalólag! És ti büntető egek, hallgassátok meg a kesergő anya

imáját! Áraszszatok áldást gyermekére, s küldjétek mentő angyalt, ki ártatlanságát megőrizze.

Jó isten! áld meg népedet, áld meg-e szent templomban esküvők boldog frigyét is, és bocsásd meg szolgálódnak terhes vétéket, ha lezárja kiszendvedt szempilláit.

E pillanathban a templom ajtaján tolongni kezdett a nép, — az öreg pap megáldotta a szent frigyet.

Zugtak a „könyörüljenek!“ és „Isten fizesse meg!“ szavak az alamizsnát kérő szegények ajkairól; csak a hátul imádkozó koldusnő nem kért, szíve elfoglalt, lelke megrendült, s valóján borzadály futott végig, hirtelen előre rohanva aztán a mennyasszony előtt felsikoltott:

— Margit! vedd oltalmad alá gyermekemet! Nincs senkije! én meghalok. S azzal rongyai közé nyulva elrejtett törét szívébe mártotta.

Még egy sikoltás hangzott el, s Olga többé nem élt.

A mennyasszony ájultan vitetett haza egy kocsi-ban a boldogtalan hullával.

Az örömet mély gyász váltotta fel, menyegző helyett, keserves tört ültek.

Széjjel bontva a gyermek vánkását, egy levélkét találtak benne e sorokkal:

„A szenvedő, ki e sorokat írja, többé nem él. Jó olvasól hiába keresed; lelke fenn a magasban, vagy a kárhóztos mélységben tévedez. Egy szerencsétlen nő az, ki már gyermekeiben szeretett, de mindig szerencsétlenül. Anyja, ki rég nyugszik, csepegteté szívébe e szenvedelmet, és volt idő, melyben, ha visszautasítá a sok ömlengést, kényszeríté őt azokat elfogadni. Később e szenvedelem érelt szenvedélylyé vált, s mindenkinek hitt és olykor szerelmet is ígért, — de találkoztott egy csábító, ki megszóktette az atyai háztól, s meggyalázván rövid időn elhagyá. Nem sokára gyermeke megszü-

letett s az anya véginségre jutva, koldusnő lett, mig egy szerencsétlen percz ki nem oltá éltét.

Egyet akart csak a világ elé tárni — mely el-súlyesztá a boldogságot — a siettetés és könnyen hívós szomorú következményeit. Türelem és erény rózsát teremnek, vajha értette volna s türelmesen várta volna az időt, must nem porladoznék ifjusága teljében!“

Szegény szenvedő! nem számított arra, hogy Margit oltalmára fogja bizni gyermekét és előtte végzi be kiszendvedt éltét is, azért írta ez intő bucsú sorokat.

A levelet az ősz atya olvasta fel, s bus szorullattal bár szívében, örömmel borult jó leánya keblére rebegvén:

— Jó gyermekem, te reám hallgatál és boldog vagy; neved te is így leendő mazataidat.

Nyolcz nap múlva a gyászt vigalom váltotta fel, harsogott a zene a tihanyi kastélyban, perdült a leány, folyt a bor, — a boldog házaspár vigan ünneplé menyegzőjét.

Pár hét múlva a külföldi lapok jelenték, hogy „ma fog“ — Dezső elíteltetése végrehajtatni. A nyomorult Párisban megdőült, nejétől azonban szabadúni ohajtván, megmérgezte őt, de szörnű büne napfényre jött s fejesztésre íteltetett. A szerető átka reá szállott.

A történet be van fejezve; a várt leány nyert várában — hű férje ölelő karjai közt pihen; mély csend uralkodik ismét mindenütt, — csak néha holdvilágos éjeken lát a babonás nép két alakot együtt lebegni, azt mondják, hogy „a kisasszony és a remete lelke!“

Az öreg sajkás elmesélte, hogy az örökké égő gyertyát a kisasszony érintette és azért aludt el, — onnan meritnek képzelt képeket, pedig csalódnak! nincsenek ők, nyugodtan szunnyadnak, szél sem mozgatja hamvaikat!!!

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza koblonkint	8	20	8	—
Kétszeres	7	80	—	—
Rozs	6	30	6	—
Tengeri	7	—	6	60
Árpa	5	—	4	80
Zab	3	60	3	40
Kása	10	40	9	60
Borsó	11	20	10	40
Lencse	10	40	10	—
Bab	11	20	0	160
Örlött dara	13	30	12	60
Tatárka	17	20	—	—
Burgonya	3	80	3	40
Aszuszilva	13	20	12	80
Szesz itczénkint	—	26	—	25
Marhahus fontonkint	—	16	—	—
Bornyhús	—	14	—	12
Sertéshús	—	20	—	16
Vaj itczénkint	—	36	—	32
Zsír	—	34	—	32
Szalonna fontonkint	—	40	—	36

Kassa, június 27. A tegnapi délután tartott baromvá-sárra behozott: 2321 darab ökör; 1082 dara tehén; 947 ló; 437 sertés és 575 darab juh. A száraz marhá-ból legtöbb volt, mert ezeket takarmány hiány miatt tették eladóká, de vevő nem jelentkezett, s még dél-előtt haza hajtották; a pálinka-főzők néhányat igen ol-csón vettek meg. A vágó marhának nagy kelendősége volt a meszarosok és kereskedőknel, a javát Pest és Bécs piacaira mind megvették. Ló vásárlás nem volt. — Ma van a belső vásár, melyről jövő számunkban bő-vebben.

Eperjes, június 25-én Buza koblonkint 8 frt. 80 kr. 8 frt. — Rozs 6 frt. 40 kr. — 6 frt. 20 kr. Tengeri 8 frt. 40 kr. — 8 frt. — kr. Árpa 4 frt 80 kr. — 4 fr. 40 kr. Zab 4 frt. 80 kr. — 4 frt 40 kr. Kása 12 frt — kr. 11 ft. 20. Borsó 8 ft. —, 7 ft. 60. Lencse 9 ft —, 8 frt 50 kr. Bab 9 ft. 60 kr. — 8 ft. — kr. Örlött dara 18 ft. — kr. 16 frt —, Tatárka 9 frt 02 kr. 8 frt. 80 Burgonya 2 ft. 2 ft. 60. Aszuzi v. — — — Szesz itczénkint (magyar iteze abroncs alatt 30 foku) 28 — Marhahus fontonkint 12 kr. Bornyhús 10 kr. Sertéshús 18 kr. Vaj itczénkint

32 kr. Zsír 40 kr. Szalona font. 40 kr. A legett N.-Sá-rosi malmom készítményei. Buza lisztáng mázsánkint 11 ft. —. Zsemlyelisz 10 ft. 20. Középkényérlisz 8 frt 80. Rozs középkényérlisz 6 frt. 80.

Ungvár, június 26. Időjárásunk véghetetlen szá-raz, a meleg oly rendkívül nagy, miszerint az eső hiánya miatt a reményről lemondottunk, hogy ez évben burgonyánk, zabunk és árpa k teremjen.

Sorshuzás.

Budán, június 26-án tartott sorshuzás alkalmával ko-vetkező számok huzattak **80, 29, 54, 16, 85.** Legközelebbi huzás jul. 4-én.

Bécsi börze június 26-rol.

5% Metallique	57 50
Nemzeti kölcsön	63.—
Bankrész-ény	703.—
Hitelintézeti részvény	139 60
Londoni	129 25
Ezüst	138.—
Arany	6.18

Hivatalos értesítés.

Árlejtési hirdetés

melylyel közhírré tétetik, hogy a gömör-beli vácz-kassai államut, pelsőzi vas-gyárhíd és a sajióhid közti felette keskeny 1102 folyóól hosszú töltvény szakaszá-nak szélesítése, kőalappal és törött kő-poronddali ellátása és két átereszt új épí-tése a nagym m. kir. helytartótanácsnak 1866. év május 23-án 31,573. szám alatt közöltt ugyan ez év ápril 12. 5326. sz. a. kelt kegyelmes udvari rendelet szerint 11,747 frt. 94 krnyi helyesbített költség-összeggel engedélyeztetvén — ezen épít-kezés vállalkozás utján sikerésítése iránt 1866. év jul. 7. napjának délelőtti 9 órá-jától kezdve alólgyezett hivatalnál írás-beli ajánlatok elfogadása mellett szóbeli nyilvános árlejtés fog tartatni; melyre az árlejtési kívánók azon észrevétellel hi-vatnak meg, hogy csakis oly írásbeli ajánlatok vételhetnek tekintetbe, melyek kellőleg bélyegezve, az ár elengedést száztólíban szám és betű szerint tisztán kiírva előtűntetik — a tiszasztólí 1174 ft. 79 kr. biztosítékkal készpénzben vagy állampapirokban (árfolyamok után véve) ellátva és árlejtés megkezdéseig alólirt hivatalnál benyújtva lecsendnek; minden szóbeli árlejtő tartozik bánatpénz gya-nánt árlejtés előtt 587 frt. 39 krt. szinte készpénzben vagy státuspapirokban le-tenni. Magától értetődik, hogy árlejtés után a lett vállalkozó a vállalati összeg után eső jótállási biztosítékot az itteni es. kir. adópénztárnál leendő azonnali leté-teményezés végett lefizetni tartozik, és a többi árlejtőknek biztosítékaik vagy bánatpénzeik mulhatlanul visszaküldetni, vagy kézhez kiszolgáltatni fognak.

Együttal tudomásul adatik, miszerint kedvező árrelengedés esetére az illető vállalkozóval a szerződés azonnal meg fog kötöttni és ez építkezés — felsőbb helyi jóváhagyása után — rögtön megin-dítandó és ez évben befejezendő leszén.

Ez építkezésre vonatkozó mérnöki tervrajzok és iratok alólgyezett hivatal-nál bármikor betekinthetők.

Az állam-mérnöki hivatalból

Rimaszombatban 1866. június 13-án.

Papp Ábrahám,

hivatalvezető.

80(3)3

363 t. k. sz. 81(2)3

Árverési hirdetés.

Kassa szab. kir. város törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről ezen-nel közhírré tétetik, miszerint Butykay Katalinnak, Groszmann Ábrahám s neje Groszmann Sali kassai lakosok alperesek ellen 100 ft. tőke követelés s járulékaik kielőztése tekintetéből, bíróságitag le-foglalt s a kassai 337 s 338. számú telek-jegyző könyvekben Groszmann Ábrahám s neje Groszmann Sali nevére irt 7740 ft. 90 kr. becsült háznak, nyilvános árverés útján leendő eladására 1-ső határidőül folyó 1866-ik június hó 28-ik másodík határidőül pedig folyó év július 30-ik napjának délelőtti 9. órája sz. k. Kassa

város törvényszékének telekkönyvi hiva-talában kitűzetett, hová a venni szándé-kozik oly értesítéssel hivatnak meg: hogy azon esetre, ha a ház az első árverezés-kor becsáron el nem adatnék, a 2-ik árverésnél becsáron alól is el fog adat-latni, s hogy addig is az árverezési felté-telek sz. k. Kassa város törvényszékének telekkönyvi hivatalában megtekinthetők. Kelt Kassán 1866-ik év június 1-ső napján tartott városi tszéki mint telek-könyvi hatósági ülésből. —

Hirdetmény.

Az unghvári cs. kir. pénzügyi igazga-tóság által ezenel közhírré tétetik, mi-szerint folyó évi július 23-án délelőtti 10 órakor az unghvári cs. kir. erdő- s gaz-dászati irodájában az Ungvártól 2 mért-földnyi rónáságon fekvő Motsári alapít-ványi birtoknak egy vagy három egymás után következő évre azaz 1866. év nov-ember 1-től 1867-ik illetőleg 1869-ik év október végeig, évi 1000 oszt. ért. frtnyi kikiáltási ár mellett leendő bérbé adása végett egy nyilvános árverés fog tartatni.

A bérbé adandó birtok áll:

- a) korcsma s pálinkaházból italméresi jog-gal együtt,
- b) száraz malomból,
- c) csűr,
- d) magtárból,
- e) 1000/1000. hold belbirtok,
- f) 223588/.. hold szántóföld,
- g) 1041002/.. hold rétből,
- h) 46007/.. hold tavakból (melyek szokás szerint kaszálhatók) és
- i) 6800/.. hold közlegelőből.

A kik az árverésben részt akarnak venni, kötelesek a kikiáltási ár tized ré-szét bánatpénzül az árverési bizottmány-nak átadni. Az árverés bevégezte után csak a legtöbbet igérő által letett öszveg tartatik vissza, a többi árverezőknek bánatpénzeik visszaadotnak.

Az árverési feltételek az említett erdő-s gazdasági hivatal: ál megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok is elfogadotnak. Ily ajánlatok, melyek mellé a fentebbi bánat-pénz csatolandó bepecsételve szóbeli ár-verés kezdeteig az unghvári cs. kir. pénzü-gyi ker. igazgatóság főnökének s az árverési bizottmányának átadandók.

Ezen írásbeli ajánlatok 50 ujkrnyi bé-lyegdíj alá esnek, beninók az ajánlott ösz-veg betűkkel s számokkal valamint az egy vagy három évi bérllet ideje, melyre az ajánlat tétetik, világosan kiirandó, s azon nyilatkozat szükségeltetik, miszerint az ajánlónak az árverési feltételekről tudomása van, s magát azoknak alája veti.

A cs. k. ker. pénzügyi-igazgatóságtól. Ungvárt 1866. június 6. 85(3)3

Magán hirdetések.

Ház eladás.

Kassán a Főutcán egy emeletes ház örök áron eladó, közelebbi értesítést nyujtand szivességből Novelly Sándor ur. 78 3-3

Worfor Károly könyvnyomdája kassán.

Hirdetés.

A selyem termeléssel foglalkozók ezen-el figyelmessé tétetnek, hogy a kassai jótékony nögylet minden selyem-gubót szivesen átvesz, azok azonban még is

magasabb áron fognak fizettetni, melyekben a báb még nincs megölve; ennél fogva kérjük a gubókat mindjárt a bekötés után az Elisabethinumba, vagy a Mészáros utca 231. számú ház első emeletébe küldeni. 75(3)3

Nagy feltűnést okoz

ismételt és jelentékeny árleszállítása

10,000 darab

még mosatlan, csupán valódi vászonból készített új, kész férfi- és hölgyingnek, me-lyek a legelőnyösebben ismert cs. kir. országzabadtalm.

vászon- és mosókelme-gyárban

Bécsben, Lipótváros, Tábor-utca, „a fehér lóhoz“ 6. és 8. sz. a.

30,00 al a termelési áron alól, felével olcsóbban, mint bárhol eladotnak.

A fehér neműek jóvága s a szép munká-rt jótállás vállaltatik.

A mely ingek nem legjobban állanak viszáveténekk.

Kész férfi ingek. Még mosatlan, legjobb vászonból.

	frt. kr.	frt. kr.
Fehér fonálvászon-ingek, sima mellet	mindenütt 3 — csak 1 45	
Finomabb szép redőmellel	mindenütt 3 50 csak 1 70	
Finom irhoni ingek, tiszta kézimunka	mindenütt 4 50 csak 2 60	
Valódi belfasti vászon-ingek, a legjobb fajtából	mindenütt 7 — csak 3 50	
Legnehezebb rumburgi kézfionatu ingek	mindenütt 8 — csak 4 25	

Kész hölgy-ingek. Legújabb francia szab. legszebb kézimimzés

	frt. kr.	frt. kr.
Fehér fonál-lenyvászon-ingek, recézve vonallal	mindenütt 3 — csak 1 70	
Finom Karolina-ingek, legújabb francia viselet	mindenütt 4 50 csak 2 60	
Dúsan himzett szivbouquet-ingek	mindenütt 6 — csak 3 25	
Finom francia ravers-ingek, dúsan himzeve	mindenütt 7 50 csak 3 75	
Legfinomabb Eugenie-ingek, diszes párisi szab.	mindenütt 12 — csak 3 75	

Finom len-férfi-lábravalók.

	frt. kr.	frt. kr.
Fehér fonalból 1 frt. 25 kr., rumburgiból 1 frt. 50 kr.	magyar szabásu 1 75	
6 db. legnehezebb rumburgi vászonzebkendő	mindenütt 3 — csak 1 75	
6 db. legfinomabb irlandi kézfionatu zsebkendő	mindenütt 4 — csak 2 50	
6 db. lyoni czerba-batistkendő legjobb fajta	mindenütt 6 — csak 3 —	
6 db. rumburgi damast-törülköző v. asztalkendő	mindenütt 6 — csak 3 —	
1 db. egészen vász. damast-asztalk. 6 személyre	mindenütt 4 — csak 2 50	
1 db. 2 rőf széles lepedő varrás nélkül, 3 rőf. h.	mindenütt 4 — csak 2 50	

A legválasztékosb nyári öltözetek polgárok és katonák számára.

Egy teljes öltözet orosz vászonból, 9 rőf csak 2 frt. 50 kr. és 4 frt. 50 kr.
Egy teljes öltözet szürke drilből, 9 rőf csak 2 frt 75 kr. és 4 frt. 75 kr.
Sávos és koczkázott angol vászonkelmék, valódi rőfe 50, 55 és 60 kr. legjobb fajta.

Ingyen kapnak egy diszes vászon-kávészalkészítélet 12 sze-mélyre, kik 50 frtig árucikketeket vásárolnak.

Czim:

Csász. kir. szabadalm. vászonnemü-gyárrakhely, Tábor-utca, „a fehér lóhoz“ 6. és 8. sz. a.

A vidékről fehérenemü-megrendeléseknél, melyek utinvétel mellett a leggyor-sabban teljesítetnek, kérétek a nyakvastagság és testmagasság megírása.

Intés. Tisztelettel kérétek, hogy hirdetésünk össze ne tévesztessék ama nyegle fehérenemü-jelentésekkel, melyek csak arra vannak számítva, hogy t. cz. ve-vőinket hamis földicsérésekkel félrevezessék. 69(3)6